

علوم و فنون ادبی

- ۱- گزینه «۴» - متن درباره نشاط اصفهانی است. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات)
- ۲- گزینه «۲» - این گزینه از عوامل مؤثر در بیداری جامعه بود. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس اول - تاریخ ادبیات)
- ۳- گزینه «۱» - در این دوره گونه‌های نثر فنی و مصنوع جایگاهی ندارند. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس دهم - سبک‌شناسی دوره معاصر و انقلاب)
- ۴- گزینه «۳» - موارد خطا: سادگی و روانی از بارزترین شاخصه‌ها بود، نه دشواری، شعر این دوره برای عامه مردم قابل فهم است (در متن غیرقابل فهم آمده) - ملک‌الشعرا بهار و ادیب‌الممالک فراهانی به زبان پرصلابت گذشته وفادار بودند - سید اشرف‌الدین گیلانی و عارف قزوینی به زبان ساده و صمیمی روی آوردند. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس چهارم - تاریخ ادبیات)
- ۵- گزینه «۳» - (مژده‌عنبران) (ترکیبی - تاریخ ادبیات)
- ۶- گزینه «۱» - از ویژگی‌های زیبایی نثر سبک هندی «آوردن جملات طولانی و کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد» است. (مژده‌عنبران) (پایه یازدهم - درس دهم - سبک‌شناسی)
- ۷- گزینه «۲» - نوع نثر آثار: ساده: عین‌الحیات، مجالس‌المؤمنین، جامع عباسی، عالم‌آرای عباسی، تذکره شاه طهماسب (شرف‌نامه بدلیسی در مقدمه مصنوع و در متن کتاب ساده است) مصنوع: عباس‌نامه و محبوب‌القلوب / بینابین: حبیب‌السیر و احسن‌التواریخ (مژده‌عنبران) (پایه یازدهم - درس دهم - تاریخ ادبیات)
- ۸- گزینه «۳» - آثار به ترتیب: زمین سوخته و همسایه‌ها از احمد محمود - بهارستان و تحفة الاحرار از جامی - اگه بابا بمیره و مهاجر کوچک از محمدرضا سرشار - اخلاق‌الاشرف و صد پند از عبید زاکانی. (مژده‌عنبران) (پایه یازدهم و دوازدهم - درس اول و درس هفتم - تاریخ ادبیات)
- ۹- گزینه «۴» - این بیت در سبک خراسانی است زیرا در شعر روحیه حماسی و پهلوانی وجود دارد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینه «۱»: اعتقاد به قضا و قدر / گزینه «۲»: عشق آسمانی و هم‌چنین وجود روحیه عرفانی / گزینه «۳»: توجه به دنیای درون و وجود روحیه عرفانی (مژده‌عنبران) (پایه یازدهم - درس چهارم - سبک‌شناسی)

۱۰- گزینه «۳» - تقطیع بیت:

رَع	شِ	مِ	اَف	تَا	دَ	شَن	دَر	دست
-	U	-	-	-	U	-	-	-
	فاعلاتن				فاعلاتن			فع
دَر	بَ	نَا	نِ	دُر	فِ	شَا	نَش	سِیل
-	U	-	U	-	U	-	-	-
	فاعلاتن		فاعلاتن		فاعلاتن			فاعلاتن
								زید
								-
								فع

(مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس یازدهم - وزن شعر نیمایی)

۱۱- گزینه «۳» - وزن بیت:

ای	پا	ر	دو	ست	بو	دِ	وُ	اِم	سا	ل	آ	شِ	نا
-	-	U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-
		مفعول		فاعلاتن		فاعلاتن		مفاعیل		مفاعیل		فاععلن	

بررسی سایر ابیات:

گزینه «۱»:

دِ	لَم	کِ	مُر	غِ	تُ	آ	مَد	بِ	دا	م	با	ز	گِ	رِف	تِی
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-	-
		مفاعیل		فاعلاتن		فاعلاتن		مفاعیل		مفاعیل		فاعلاتن		فاعلاتن	

گزینه «۲»:

دَر	آ	رِ	زَو	ی	رَو	یَت	بَر	آ	س	تا	ن	کَو	یَت
-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
		مفعول		فاعلاتن		مفعول		مفعول		فاعلاتن		فاعلاتن	

گزینه «۴»:

آ	خَر	چِ	خون	کَر	دِین	دِ	لَم	کَا	مَد	بِ	نا	خُن	خَو	نِ	او
-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-

تکرار چهار مستفعلن

(مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن شعر)

۱۲- گزینه «۳» - وزن بیت:

تب	ها	ک	ش	مز	هج	ر	ت	شب	ها	ی	ج	دا	بی
-	-	U	U	-	-	U	U	-	-	U	U	-	-
وزن اول: مفعول			مفاعیل			مفاعیل			مفاعیل			فعولن	
وزن دوم: مستفعل			مستفعل			مستفعل			مستفعل			مستف	

بررسی سایر ابیات:

گزینه «۱»:

ز	بس	ک	بر	س	ر	کو	ی	ت	آش	ک	ری	خ	ت	ام
-	U	-	U	U	U	-	U	U	-	U	-	U	U	-
مفاعلن			فعلاتن			مفاعلن			مفاعلن			فعلن		

گزینه «۲»:

مر	ک	ز	خا	کی	ن	ب	وَد	جا	ی	ت	
-	U	U	-	-	U	U	-	U	U	U	
مفتعلن			مفتعلن			مفتعلن			فاعلن		

گزینه «۴»:

از	هج	ر	ت	در	چش	م	خُر	شی	د	ش	وَد	سف	ت	
-	-	U	U	-	-	-	-	U	U	U	-	-	-	
مفعول			مفاعلین			مفعول			مفاعلین			مفاعلین		

(مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس دوم - وزن شعر)

۱۳- گزینه «۲» - تقطیع بیت:

عیش	ق	د	را	م	دز	د	رم	دس	ت	ن	ها	د	بر	س	رم
-	U	U	-	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
مفتعلن			مفاعلن			مفتعلن			مفتعلن			مفاعلن			

در سه گزینه دیگر ابدال به کار رفته، بررسی سایر ابیات: (وزن دیگر ابیات نیز وزن بیت دوم است.)

گزینه «۱»:

خا	مُش	با	ش	مُع	ت	مَد	مَح	ر	م	را	ز	نی	ک	بَد
-	-	U	U	-	U	-	-	U	U	-	U	U	-	U
UU			UU			UU			UU			UU		

گزینه «۳»:

دی	دَم	صع	ب	مَن	ز	لی	دَر	هـ	م	سَخ	ت	مُش	ک	لی
-	-	U	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
UU			UU			UU			UU			UU		

گزینه «۴»:

آ	تش	آ	ب	می	ش	وَد	عَق	ل	خ	را	ب	می	ش	وَد
-	-	U	U	-	U	-	U	U	-	U	U	-	U	-
UU			UU			UU			UU			UU		

(مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس هشتم - اختیارات وزنی)

۱۴- گزینه «۱» - تقطیع بیت:

مُن	ک	ر	پا	ر	شُ	دَس	تو	کِ	مَ	را	یا	د	نَ	ماند
-	U	U	-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	-
بِ	بَ	رِن	کا	ر	أ	زُو	وُ	دَ	مَ	إِ	رَا	رَش	دِه	
U	U	-	-	U	U	-	U	U	U	-	-	U	U	

اختیارات شاعری بیت:

- * بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه: ۱- هجای سوم مصراع اول ۲- هجای هشتم مصراع دوم
- * حذف همزه: ۱- حذف همزه «او» در مصراع اول ۲- حذف همزه «انکار» در مصراع دوم
- * فاعلاتن به جای فعاتن در ابتدای مصرع اول
- * بلند بودن هجای پایان مصراع اول (هر چند کشیده است).

* ابدال در رکن آخر مصراع دوم (فع لن را به فعلن تبدیل می‌کنیم). (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس پنجم و هشتم - اختیارات شاعری)

۱۵- گزینه «۳» - در این بیت «مجو» فعل است اما در گزینه «۱»: «کدو کدو» قید مقدار، در گزینه «۲»: «مو به مو» قید کیفیت و در گزینه «۴» «سو به سو» قید مکان است. (مژده‌عنبران) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه)

۱۶- گزینه «۴» - در این بیت قافیه «تُرک و سترگ» است که حرف «روی» (حرف اصلی قافیه) مختلف است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: کلمات قافیه: دوزخی - گل رخی / حروف قافیه «خ، خ» به دلیل وجود «ی» الحاقی، اختلاف مصوت‌ها ایراد ندارد.
- گزینه «۲»: کلمات قافیه: زده، شُده / حروف قافیه: د، د / «ه» الحاقی است و قافیه درست است.
- گزینه «۳»: کلمات قافیه: سَهی - تَهی / حروف: ه، ه / «ه» به دلیل وجود «ی» الحاقی قافیه درست است. (مژده‌عنبران) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه)

۱۷- گزینه «۳» - بیت احزان ترکیب اضافی است، اما در سه گزینه دیگر، خورشید تابان، تازه دیوان (دیوان تازه) و شمع فروزان ترکیب وصفی هستند. (مژده‌عنبران) (پایه دهم - درس یازدهم - قافیه)

۱۸- گزینه «۴» - در این بیت استعاره مصرحه وجود ندارد. استعاره در سایر ابیات:

گزینه «۱»: لعل استعاره از لب معشوق / گزینه «۲»: ماه استعاره از معشوق / گزینه «۳»: جان و جهان استعاره از معشوق (مژده‌عنبران) (پایه دهم - درس نهم - استعاره)

۱۹- گزینه «۲» - جناس: جان، جهان / این بیت ایهام ندارد. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه «۱»: استعاره: نرگس استعاره از چشم / تشبیه: چشم تو چو من بیمار است.
- گزینه «۳»: تشخیص: بلبل می‌گوید - نرگس شوخی (گستاخی) می‌کند - نرگس نمی‌داند - مراعات‌النظیر: گل - نرگس - لاله
- گزینه «۴»: کنایه: بر فتراک کسی آویزان بودن: به وصال او رسیدن، به همراهی او نایل شدن / جناس: صید و قید جناس ناقص. (مژده‌عنبران) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۲۰- گزینه «۳» - لف و نشر: لف (۱) زلف - لف (۲) رخسار / نشر (۱) کفر - نشر (۲) ایمان

تناقض: کفر، سرمایه ایمان است تناقض دارد. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس ششم - آرایه ادبی)

۲۱- گزینه «۴» - تیرخندنگ غمزه یک تشبیه در این بیت است. / کنایه: تیر غمزه از جان گذشتن کنایه از کشتن یا نهایت سخت‌دلی از سوی معشوق. بررسی سایر ابیات:

- گزینه «۱»: تشبیه: ۱- شست سر زلف (سر زلف را به شست یا دام تشبیه کرده است). ۲- پشتم چو کمان می‌شود. / کنایه: از بن گوش کشیدن کنایه از با کمال میل کاری را انجام دادن - پشت چون کمان شدن کنایه از خمیدگی پشت.
- گزینه «۲»: تشبیه: ۱- تو را چو شمع بکشد. ۲- تو را چو چنگ بزند. / کنایه: روی متاب کنایه از ناراحت نشو
- گزینه «۳»: تشبیه: ۱- نخل وجود (وجود خودش را به درخت نخل تشبیه کرده) ۲- همچو نخل از پا نمی‌نشینم. کنایه: از پا نشستن کنایه از بسیار تلاش کردن. (مژده‌عنبران) (پایه دهم - درس سوم و دوازدهم - آرایه ادبی)

۲۲- گزینه «۴» - ایهام تناسب: پروانه در بیت به معنی رُخصت و اجازه است اما در معنی نوعی حیوان با شمع تناسب دارد. / ایهام: به دمی: ۱- در لحظه ۲- به نفسی که با آن شمع خاموش می‌شود. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس نهم - آرایه ادبی)

۲۳- گزینه «۱» - آرایه‌های ابیات به ترتیب:

«الف»: ایهام تناسب: مجنون در بیت به معنی دیوانه است اما در معنای عاشق لیلی (شخص مجنون) با لیلی تناسب دارد.

«ب»: تشبیه: محراب ابرو (ابرو به محراب تشبیه شده)

«ج»: مجاز: خون رز مجاز از شراب

«د»: ایهام: کف زنان: ۱- در حال کف بر آوردن ۲- دست زنان و شادی کنان (مژده‌عنبران) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۲۴- گزینه «۴» - در این بیت اسلوب معادله به کار نرفته است. (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس دوازدهم - اسلوب معادله)

۲۵- گزینه «۱» - آرایه‌های بیت: مجاز: عالم مجاز از افراد عالم / لعل: استعاره از لب معشوق / ایهام تناسب: شور به معنای هیجان در بیت است اما در

معنی مزه شور با شکر تناسب دارد. / تضاد: بیدار - خواب (مژده‌عنبران) (آرایه‌های ادبی - ترکیبی)

۲۶- گزینه «۴» - بررسی معانی نادرست:

التجا: پناه بردن - خُله: لباس نو - الفغدن: اندوختن - ثنا: آفرین، تحسین، مدح - تمتع: استوار شدن، باز ایستادن

(مژده‌عنبران) (ترکیبی - لغت و املا)

۲۷- گزینه «۲» - مفهوم هر دو بیت «ب» و «د» وفاداری بر سر پیمان است. بررسی ابیات دیگر:

«الف»: تأثیر خلق و لطف نیکو در به دست آوردن دل.

«ج»: مست باده الست را طاعت و صلاح و وفای پیمان نیست. (مژده‌عنبران) (پایه دهم - درس سوم - معنی و مفهوم)

۲۸- گزینه «۴» - مفهوم این بیت «خوش بودن درد و رنج از طرف معشوق برای عاشق» است. (مژده‌عنبران) (پایه دهم - ترکیبی - معنی و مفهوم)

۲۹- گزینه «۱» - مفهوم هر دو بیت «تعالی و کمال یافتن به وسیله عشق» است. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: رنگ رخساره خبر می‌دهد از سر درون

گزینه «۳»: عیش و مستی موجب کمال انسان

گزینه «۴»: توصیف بخشندگی ممدوح (مژده‌عنبران) (پایه یازدهم - درس سوم - معنی و مفهوم)

۳۰- گزینه «۳» - مفهوم این بیت شکایت از هجران و فراق معشوق است. مفهوم ابیات گزینه «۱»، «۲» و «۴» این است که در تمام عالم می‌توان

خداوند را مشاهده کرد (تمام دنیا مظهري از وجود خداوند است). (مژده‌عنبران) (پایه دوازدهم - درس سوم - معنی و مفهوم)